

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรปลูกลำไย
บ้านสบเมย อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางสาวเสาวลักษณ์ กิตติมา

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษา ดร.ธานี แก้วธรรมานุกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รศ.ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรปลูกลำไยบ้านสบเมย ตำบลทาชุมเงิน อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรปลูกลำไยที่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวน 255 คน รวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคลและพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา เท่ากับ 0.99 และทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าในระดับที่ยอมรับได้ (0.80) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชร้อยละ 98.04 มีเพียงร้อยละ 1.96 ที่มีการใช้สารชีวภาพ กลุ่มตัวอย่างใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชประเภทสารเคมีกำจัดแมลงร้อยละ 38.37 และสารเคมีกำจัดเชื้อราร้อยละ 34.43 สำหรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช พบกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61.20 และร้อยละ 62.00 มีพฤติกรรมก่อนใช้และขณะใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องในระดับสูงตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.40 มีพฤติกรรมหลังใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องในระดับต่ำ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างยังมีพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืชที่ไม่ปลอดภัยทั้งก่อนใช้ ขณะใช้ และหลังใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ดังนั้นทีมสาธารณสุขควรส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างปลอดภัยแก่เกษตรกรปลูกลำไยเพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพโดยเฉพาะพิษสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

Independent Study Title	Pesticide Use Behaviors Among Longan-farmers in Ban Sopmoei, Mae Tha District, Lamphun Province	
Author	Ms. Sawoalak Kittima	
Degree	Master of Public Health	
Advisory Committee	Dr. Thanee Kaewthummanukul	Advisor
	Assoc. Prof. Dr. Chawapornpan Chanprasit	Co-advisor

ABSTRACT

This descriptive study aimed to study pesticide use behavior among 255 longan-farmers in Ban Sop Moei, Tha Khum Ngeru subdistrict, Maetha district, Lamphun province. Data collection was performed during June to August, 2013. The study instrument was an interview form consisting of personal data and pesticide use behaviors. A panel of experts confirmed the instrument's content validity with an index of 0.99 while the reliability was at an acceptable level (0.80). Data were analyzed using descriptive statistics.

The main results revealed that 98.04% of the sample had used pesticides and only 1.96% had used biological agents. Insecticides and fungicides were used by 38.37% and 34.43% among the sample. With regard to pesticide use behaviors, it was found that 61.20% and 62.00% of the sample had such behaviors (before and during use) correctly at a high level, while 52.40% of those had such behaviors (after use) correctly at a low level.

The results of this study indicate that the sample had unsafe pesticide use behaviors including before, during, and after use. Therefore, the public health personnel should promote safe pesticide use behaviors among longan-farmers so as to reduce especially the risk of pesticide poisoning.